

چکیده پژوهش

مقدمه :

مهمترین وظایف بیمارستان درمان سریع بیماران و مشارکت در بهداشت جامعه است (۹) ولی گاهی بدلیل عدم کنترل عوامل بیماریزا محیط مداوا و درمان بیماران به کانون عفونت تبدیل شده و مشکل عظیمی بنام عفونتهای بیمارستانی را سبب می شود سازمان بهداشت جهانی فراهم کردن ارقام استریل شده و گندزدایی کافی محیط را برای تمام روشهای تشخیصی و درمانی یک ضرورت می داند و چنانکه کار فوق الذکر در مرکز استریل (CSSD) صورت گیرد و متدهای مختلف سترون سازی و گندزدایی بدقت انجام و کنترل شوند در کنترل عفونتها نقش بسزایی خواهند داشت . در بخش CSSD کنترل کیفیت فرآیندهای گندزدایی و سترون سازی از اهمیت زیادی برخوردار است . گرچه در کشور ما آمار دقیق عفونتهای بیمارستانی مشخص نیست اما شواهد حاکی از بالا بودن میزان فوق علی رغم استفاده از انواع مواد ضد میکربی و وسایل استریل کننده جدید و متفاوت می باشد . با توجه به اهمیت و مؤثر بودن اقدامات پیشگیری از بروز عفونت محقق عملکرد مراکز استریل بیمارستانهای دولتی شهر تبریز در زمینه های طراحی فیزیکی ، امکانات و تجهیزات ، گردش کار، بسته بندی و نگهداری و توزیع ابزار آلات جراحی و کنترل روشهای سترون سازی و گندزدایی را ضروری می داند.

مواد و روش :

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی تطبیقی با هدف تعیین عملکرد مراکز استریل بیمارستانهای شهر تبریز و مقایسه آنها با یکدیگر بوده و روش گردآوری داده ها مشاهده و مصاحبه و ابزار گردآوری داده برگ تنظیم شده مشاهده و مصاحبه می باشد. جامعه و نمونه پژوهش کلیه بیمارستانهای شهرستان تبریز (۲۱ بیمارستان) باستثنای بیمارستانهای خصوصی است . برگ مشاهده و مصاحبه در شش بخش شامل ۸۱ سؤال ، (طراحی فیزیکی ۱۵ سؤال ، امکانات و تجهیزات ۱۵ سؤال گردش کار ۱۵ سؤال ، بسته بندی نگهداری و توزیع ابزار آلات ۱۲ سؤال و کنترل روشهای سترون سازی ۱۶ سؤال) است .

نتایج :

با استفاده از آمار توصیفی نتایج حاصل در ۱۲ نمودار و ۳۰ جدول مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و مشخص گردید کرد که عملکرد مراکز استریل حدود $\frac{1}{4}$ بیمارستانها در حد قابل قبول و $\frac{3}{4}$ در حد غیر قابل قبول بودند همچنین وضعیت بیمارستانهای غیر آموزشی بهتر از بیمارستانهای آموزشی و وضعیت بیمارستانهای غیر وابسته به وزارت بهداشت بهتر از بیمارستانهای وابسته بود.

بحث

یافته های پژوهش در مورد عملکرد مراکز استریل بیمارستانها بیانگر آن است که عملکرد یک بیمارستان ($7/4\%$) در حد عالی ، چهار بیمارستان ($4/19\%$) در حد خوب و ۱۶ بیمارستان ($1/76\%$) در حد غیر قابل قبول بودند. و عملکرد واحدهای پژوهش در زمینه های طراحی فیزیکی ($1/39\%$) ، امکانات و تجهیزات ($2/36\%$) بسته بندی و نگهداری و توزیع ابزار آلات جراحی ($6/48\%$) و کنترل روشهای سترون سازی و گندزدایی ($8/37\%$) استانداردها را رعایت و در حد غیر قابل قبول و در زمینه گردش کار ($4/55\%$) استانداردها را رعایت و در حد قابل قبول بودند. بعلاوه عملکرد بیمارستانهای غیر آموزشی ($5/45\%$) نسبت به بیمارستانهای آموزشی ($6/40\%$) بهتر بود و عملکرد بیمارستانهای غیر وابسته ($7/47\%$) بهتر از بیمارستانهای وزارتی ($8/38\%$) بود. نتایج با مطالعه انجام شده در کشور مکزیک (۱۹۹۵) که روشهای سترون سازی و گندزدایی را تنها در 14% بیمارستانهای در حد استاندارد و قابل قبول اعلام می کند همسویی دارد. الگوی ارائه شده در این بررسی می تواند جهت بهبود وضعیت مراکز مورد بررسی بکار گرفته شود.